

Kad skaityti būtų malonu...

Skaitymas - tai galimybė pažinti pasaulį ir save, tai žinios ir informacija, mokymosi pagrindas bei bendravimas. Skaitydami supažindiname vaiką su įvairia rašymo maniera, stiliumi ir žodynu, autentiškais tekstais, liaudies kūryba. Supažindiname su moksline, publicistine, grožine ir t.t. literatūra. Tyrimai rodo, kad vaikai, kuriems buvo daug skaityta ikimokykliniame amžiuje, sėkmingiau mokosi mokykloje. Skaitydami tėvai ir vaikai, drauge išgyvena istoriją, formuoja tas vertybes, kurias ir siekia įskiepyti - tik be didaktikos ir moralizavimo.

Atrodo, neturėtų kilti abejonių, kad skaitymas – rimtas reikalas. Tačiau dar svarbiau suprasti, kad rimtas jis turi būti tik tėvams. Vaikams skaitymas turi teikti kuo daugiau malonių pojūčių, kelti malonias mintis ir asociacijas. Jeigu vaikui nepatiks, jis nesistengs. Jeigu jam bus labai sunku, jis ims manyti, kad nieko nesugeba. Vadinas, suaugusiojo pareiga – pasistengti, kad vaikui būtų ir smagu, ir lengva, ir naudinga (t.y., viskas atitiktų jo amžių ir gebėjimus).

Prieš skaitydami susikurkite jaukią ir malonią skaitymui skirtą aplinką – ant lovos, krėslė, prie stalo, nesvarbu kur. Vaiką pasisodinkite taip, kad jis į knygą žiūrėtų tarsi pats ją skaitytų. Skaityti reikėtų lėtai ir aiškiai.

Patiems mažiausiems labiausiai tinka knygos su dideliais, paprastais paveikslėliais, kurios padeda sutelkti dėmesį ir atpažinti objektus, knygos, kurias drąsiai galite palikti lovytėje arba žaislų dėžėje, kad vaikas ir savarankiškai galėtų jas vartyti.

Jei skaitote 2-4 metų mažyliams, leiskite jiems žiūrėti į paveikslėlius tiek, kiek jie nori, klauskite vaikų, kur yra vienas ar kitas daiktas, gyvūnas. Skaitydami - pirštu vedžiotkite tekstą – taip vaikas supras, kad tekstą skaitome iš kairės į dešinę ir kad skaitome ne paveikslėlius, o rašytinius žodžius. Jeigu vaikas gerai pažįsta tekstą, leiskite jam užbaigti frazes arba net pačiam „skaityti“. Klauskite: Kaip manai, kodėl taip atsitiko? Ar berniukas gražiai pasielgė? Nepamirškite aptarti, kas patiko, o kas – ne. Kodėl?

Su pramokusiu skaityti vaiku skaitykite kartu. Tegul vaikas išsirenka knygą ir skaito jums. Iš pradžių jam bus lengviau, jei jūs pirštu vedžiosite tekstą, tačiau jei vaikas pageidauja, leiskite jam tai daryti pačiam. Kai vaikas suklysta, pataisykite ir tęskite toliau. Jokiu būdu neakcentuokite klaidų. Skaitant kartu - svarbiausia lavinti vaiko pasitikėjimą savimi ir skaitymo įgūdžius.

Dar keletas patarimų, kad skaitymas būtų prasmingas:

- Padėkite vaikui suprasti, kad skaitymas supažindins jį su naujais žmonėmis, nuneš į kitus pasaulius ir leis keliauti laiku.
- Pasirūpinkite, kad nė viena vaiko diena nepraeitų neatsivertus knygos.

- Skaitydami vyresniems nei trejų metų vaikams grožinę literatūrą, siekite ją su pažintine.
- Lankytės bibliotekose, keiskitės knygomis su draugais.
- Pagirkite skaitantį vaiką. Norą skaityti skatinkite mažomis dovanėlėmis.
- Pasakokite perskaitytas istorijas, jas suvaidinkite, paspėliokite, kaip baigsis knyga.
- Įpraskite komentuoti blogas ar geras situacijas ir lyginti istorijas su savo patirtimi.
- Leiskite vaikui pačiam, savo nuožiūra pasirinkti knygas.

Jūsų vaikui patinka skaityti - jums pasisekė! Jei net ir naktimis neatsitraukia nuo knygos, jūs tiesiog ištraukėte laimingą loterijos bilieta. O jei jūsų vaikas dar mažiukas ir dar nepamėgo knygų, pradėkite rūpintis, kad jis taptų geru skaitytoju. Jau šįvakar prieš užmiegant, perskaitykite su juo knygelę, kad pamažu ugdytųsi jo meilė knygai.

Pagal įvairią literatūrą paruošė
Pasvalio r. sav. Pedagoginės psichologinės tarnybos
specialioji pedagogė Ingrida Prakopienė
2011 m. gegužė